

Da li će u dolini Jadra nići rudnik jadarita odnosno litijuma, koliko će to uticati na život meštana i na okolinu u kojoj žive. Da li će im to doneti milijarde i bolji standard, ili zagađenje i moguće bolesti; Ovo je mesto gde Rio Tinto planira da napravi deponiju, kažu meštani sela Gornja Nedeljica. Milion i 400 hiljada tona jalovine godišnje trebalo bi da bude skladišteno na prostoru na kojem su sada zelene njive i šume, kaže Zlatko Kokanović, koji ne planira da svoje imanje prodaje.

„Ne razmišljam uopšte, moja imovina je u zoni rudnika. Jedna parcela mi je pod planom pruge i puta koji oni ciljano prave za rudnik“.

N1: Ostajete u Gornjim Nedeljicama?

Kokanović: Ostajem, ako dođe do toga, ostajem bez zemlje, bez ičega.

Živana i Divna ipak su odlučile dručagije. Za desetak dana moraće da napuste svoja imanja. Njihove komšije već su prodale kuće. Rio Tinto daje oko 500 evra za kvadrat i 160 po aru zemlje.

„Mi bismo se borili ali nemamo za koga. Oni koji ne žive tu, ne bore se za svoja ognjišta i onda mi jedni po jedni idemo. Mene hvata strah, sva se ježim. Nije to sredina gde sam odrasla“, kaže Živana.

„Imam dve ćerke, šestoro unučadi...Svi idu...Šta ćeš da dobiješ, šta ćeš da kupiš? Domaćica sam bila, imala sam sve ovde. Skidaj sad sve što se može da bi stavila tamo. Pa kako, gde ću, kud ću?“, pita se Divna.

Istraživanja koja vodi Rio Tinto već, kako kažu meštani, ostavlja posledice.

Reporterka N1 obišla je polje ječma...Na samo nekoliko koraka, ječam više ne raste. Tu su bušotine za istraživanje litijuma rudnika Rio Tinto, podzemne vode se izlivaju i istraživanja pokazuju da te podzemne vode imaju velike količine bora i natrijuma.

Zavod za javno zdravlje iz Šapca i Institut Jaroslav Černi radili su analizu podzemnih voda, kaže hemičarka Nada Bakiš. Rezultati se ne poklapaju, ali nije to najgore.

„Ne može da raste ni kukuruz, ni ječam, ni pšenica. Loše je, ne može voda da prodi u zemlju. Kada bi se merio kvalitet hrane bi bio loš. Mislim da će ovo biti gore od Bora kad se otvori taj rudnik“, ističe Bakiš.

Meštani Gornje Nedeljice obraćaju se svim nadležnim organima ali na njihova pitanja niko ne odgovara.

„Pozivali smo ih sve redom da dođu. Neće da odgovore ni na mailove. Verovatno nas smatraju ili da su oni to dogovorili pa samo narod treba da obaveste ili nas smatraju potpuno nebitnim i nevažnim“, kaže Marijana Petković iz Udruženja Gornja Nedeljica.

Za sada je poznato da bi Rio Tinto prečistio otpadne vode i takve ih ispuštao u reku Jadar.

„Pominju nam duplu osmozu, to je metoda prečišćavanja vode kroz najsitnije mikrofiltere.

Ako to budu realizovali, ta voda neće podržavati biosferu i životni svet u vodi jer to je voda poput destilovane vode - zadržani i odstranjeni svi minerali i sve čestice", kaže Miladin Đurđević.

Takva voda bi iz Jadra stigla do Drine a zatim i do Save upozoravaju iz udruženja Gornja Nedeljica.

Meštani doline reke Jadar iz 22 sela strahuju da će eksploataciju litijuma, koji se koristi za proizvodnju baterija, uništiti njihovu reku, njihove šume i polja...jednom reči uništiti prirodu, odakle oni crpe energiju za punjenje - svojih baterija za zdrav život.

Izvor: rs.n1info.com